

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Finanssivalvonnan lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta (1070/2017, "RahKaL") sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 29/2021 vp). Hallituksen esityksellä on tarkoitus muuttaa kansallista lainsäädäntöä Euroopan finanssivalvontajärjestelmän tarkistusta koskevien EU-asetusten sekä niihin liittyvän muutosdirektiivin johdosta ("Euroopan finanssivalvontajärjestelmän tarkistuspaketti").

Finanssivalvonta esittää lausuntonaan seuraavan.

Yleistä

Euroopan finanssivalvontajärjestelmän tarkistuspaketin myötä tehtävät muutokset Euroopan finanssivalvonta-asetuksiin tekevät Euroopan valvontaviranomaisten päätöksenteosta aiempaa riippumattomampaa. Finanssivalvonta pitää hyvänä, että hallituksen esityksen jatkovalmistelussa esitykseen on sisällytetty laajemmin Euroopan finanssivalvonta-asetuksiin tehtyjen muutosten kuvausta siltä osin, kun kyseisillä muutoksilla on suoria vaikutuksia finanssimarkkinoilla toimiviin tahoihin. Esimerkiksi ESFS-asetuksen ((EU) 2019/ 2175) perusteella Euroopan finanssivalvonta-asetuksien 16 artikloihin tehtävistä muutoksista ohjeisiin ja suosituksiin liittyen on kuvattu hallituksen esityksessä suhteellisen laajasti. Lisäksi Euroopan valvontaviranomaisten julkaisemien kysymysten ja vastausten osalta hallituksen esityksessä on nostettu esiin, että kysymyksiä Euroopan valvontaviranomaisten toimivallan piiriin kuuluvien säädösten soveltamisesta voi esittää ja saada vastauksia millä tahansa unionin virallisella kielellä Euroopan finanssivalvonta-asetuksiin lisättyjen 16 b artiklojen perusteella.

Finanssivalvonta kiinnittää huomiota siihen, että hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi säännöksiä, joita koskeva muutosesitys on vireillä eduskunnassa. Esimerkiksi Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008, "FivaL") 41 a §:n 12 momenttia on esitetty muutettavaksi myös hallituksen esityksessä HE 16/2021 vp. Muutosesitykset on sovitettava yhteen eduskuntakäsittelyn aikana.

Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettu laki

RahKaL:iin esitetyt raportointipalvelujen tarjoamiseen liittyvät muutokset johtuvat rahoitusvälineiden markkinoista annetun direktiivin (2014/65/EU, "MiFID II") V osaston säännösten siirtämisestä Euroopan finanssivalvontajärjestelmän tarkistuspaketin yhteydessä rahoitusvälineiden markkinoista annettuun asetukseen ((EU) N:o 600/2014, "MiFIR"). Tämän johdosta raportointipalveluiden tarjoamista koskevat RahKaL:n luvut ehdotetaan kumottaviksi sekä lain soveltamisalaa ja määritelmiä supistettaisiin. Finanssivalvonta pitää RahKaL:iin ehdotettuja muutoksia perusteltuina MiFIRiin siirtyvän sääntelyn näkökulmasta.

Pörssillä olisi jatkossa suoraan MiFIRin 27 b artiklan 2 kohdan nojalla oikeus tarjota hyväksytyn julkistamisjärjestelyn, konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajan tai

7.4.2021

FIVA 14/01.01.01/2021

Pääomamarkkinoiden valvonta

Julkinen

hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän palveluja edellyttäen, että ESMA tai Finanssivalvonta tarkistaisi etukäteen, että pörssi noudattaa asetuksen IV a osaston 1 lukua. Finanssivalvonta pitää hyvänä, että esityksessä on tuotu esiin se, että Finanssivalvonnan rooli etukäteen tarkastaja rajautuisi kuitenkin vain tilanteisiin, joissa pörssi ryhtyisi tarjoamaan joko hyväksytyn julkistamisjärjestelyn tai hyväksytyn ilmoitusjärjestelmän palveluja. Hallituksen esityksessä on myös täsmennetty hyvin sitä, että kyseisten raportointipalveluiden tarjoamisen lisääminen pörssin toimilupaan edellyttäisi käytännössä tiivistä yhteistyötä pörssin toimiluvasta vastaavan valtiovarainministeriön ja Finanssivalvonnan kesken.

Finanssivalvonnan kannattaa esityksessä ehdotettuja muutoksia RahKaL:n 3 luvun 11 §:n 6 momenttiin, 5 luvun 4 §:n 2 momenttiin ja 7 luvun 3 §:n 3 momenttiin, joilla korjattaisiin MiFID II:n korjaussarjan (HE 277/2018) jäljiltä jääneitä säädösviittausvirheitä ja teknisiä epä johdonmukaisuuksia.

Finanssivalvonnasta annettu laki

Hallituksen esityksen mukaan FivaL:n 4 §:ssä lueteltuihin toimilupavalvottaviin sisällytettäisiin jatkossa sellaiset hyväksytyt julkistamisjärjestelyt ja hyväksyt ilmoitusjärjestelmät, joille Finanssivalvonta on myöntänyt toimiluvan ja jonka valvonnasta se vastaa 27 b artiklan 1 kohdan toisen alakohdan perusteella. Edellä mainittujen toimilupavalvottavien osalta MiFIR:n IV a osasto jatkossa määrittelee kriteerit toimiluvan peruuttamiselle (27 e artikla ja 27 f artiklan 4 kohta). Finanssivalvonta pitää hyvänä, että nykyistä toiminnan rajoittamista koskevaa FivaL:n 26 §:ää on esityksen jatkovalmistelussa täydennetty lisäämällä siihen uusi 9 momentti, jossa viitataan MiFIR:n 27 e ja 27 f artikloihin soveltuvien osin.

Finanssivalvonta esittää teknisluoteisena korjausehdotuksena, että FivaL:n 61 §:n 5 momenttia tulisi muuttaa niin, että säännöksessä oleva viittaus "Euroopan unionin direktiiveissä" korjataan muotoon "Euroopan unionin säädöksissä".

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettu laki

Euroopan pankkiviranomaista ("EBA") koskevan asetuksen uusissa 9 a ja 9 b artikloissa säädetään EBA:n erityistehtävistä ja valtuuksista rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäisemisessä ja torjunnassa. EBA:n rooli asian liittyvän valvonnan EU-tason koordinoinnissa ja seurannassa on kasvanut 1.1.2020 alkaen merkittävästi ja se on muuttunut samalla operatiivisemmaksi. Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevan valvonnan kokonaisuuden näkökulmasta Finanssivalvonta pitää kannatettavana esitettyä uutta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 9 luvun 3 a §:ää, joka sisältäisi informatiivisen viittaus-säännöksen EBA-asetuksen uuteen 9 a artiklaan koskien EBA:n rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen liittyvistä erityistehtävistä sekä 9 b artiklaan liittyen EBA:n tutkintapyyntöistä kansallisille toimivaltaisille viranomaisille.

FINANSSIVALVONTA
Allekirjoitettu sähköisesti

Armi Taipale
osastopäällikkö

Maria Rekola
toimistopäällikkö